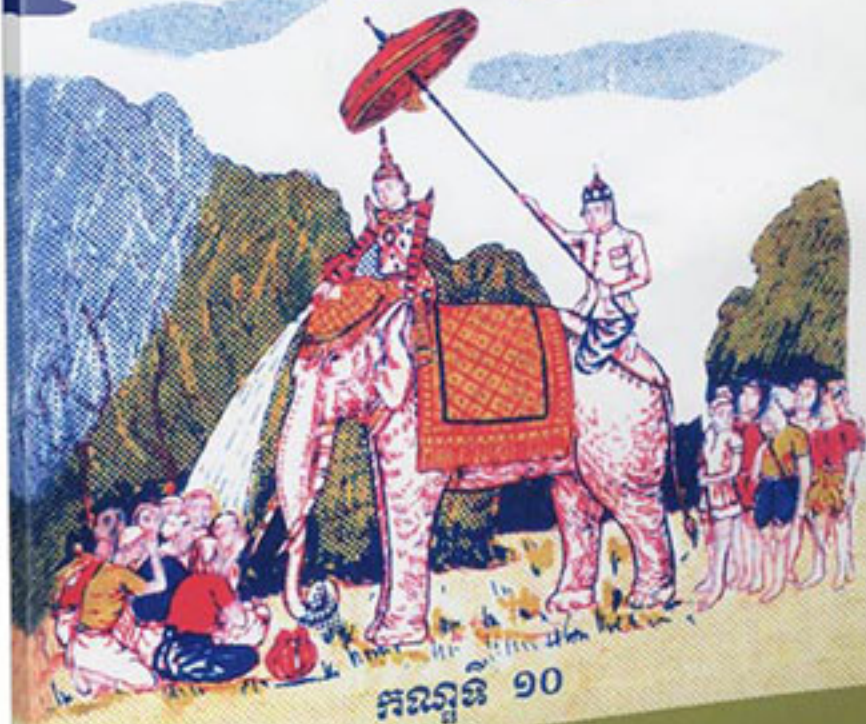


សៀវភៅ វិទ្យា  
**ប្រទេសស្បៀងស្រូវ**



កណ្តុរី ១០

ឡាយចេញពី "មន្ទីរការងារស្រូវ"  
រាជធានីភ្នំពេញ ឆ្នាំ  
ព.ស ២៥៤៦ ព.ស ២០០២  
ចំលើ ១៥៤១ មាតិកា ១០០០  
លើកទី ១០០០  
រៀបចំដោយ មន្ទីរការងារស្រូវ

ដប់បី ១០

# មហាវេស្សន្តរជាតក

ទី ១០

## កណ្តាលក្របពង

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ឯវន្តេសុ អញ្ញមញ្ញំ សម្មោទនីយំ កថំ កថេន្តេសុ  
សក្កោ ទេវរាជា ចិន្តេសិ អយំ វេស្សន្តរមហារាជា ហិយ្យោ ជូជកស្ស  
បបរី ឧដ្ឋានេត្វា ទារកេ អទាសិ ឥទានិ នំ កោចិ ហីនបុរិសោ  
ឧបសង្កមិត្វា សព្វលក្ខណាសម្បន្នំ សីលវតី មទ្ធិំ យាចិត្វា រាជានំ  
ឯកកំ កត្វា មទ្ធិំ កហេត្វា កច្ឆេយ្យ តតោ ឯស អនាថោ  
និប្បច្ចយោ ភវេយ្យ យន្ត្រាហំ ព្រាហ្មណារណ្ណេន នំ ឧបសង្កមិត្វា  
មទ្ធិំ យាចិត្វា ចារមិក្ខុនំ កាហាបេត្វា កស្សចិ អរិសដ្ឋនីយំ កត្វា  
បុន តំ តស្សេវ ទត្វា អាភមិស្សាមីតិ ។

តេសុ ខត្តិយេសុ នាកាលព្រះបរមពោធិសត្វ ខត្តិយនវេស្សវ  
ព្រះវេស្សន្តរបរវរពុទ្ធរង្ស ទ្រង់ព្រះរាជសទ្ធាទាំងសម្តេចព្រះជាយានារី

ស្រីសុន្ទរបរវក្សត្រី សម្មោទដ៏យំ ទាំងពីរព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះសោមនស្សា  
 ភិរម្យ សន្សំព្រះបិយបុត្តទាន ទ្រង់ក្សេមក្សាន្តព្រះរាជហឫទ័យ នៅព្វដ៏  
 ព្រៃគន្ធមាទន៍ សក្តោ ទើបសម្តេចព្រះអម្រិន្ទ្រឥន្ទកោសិយ ទ្រង់នឹក  
 ក្នុងកំឡុងព្រះរាជហឫទ័យ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ នៃព្រះបរមពោធិ  
 សត្វ អ្នកនឹងបានត្រាស់សម្មាសម្តោធិញ្ញាណ ហិយ្យោ នាថ្ងៃអម្សិល  
 មិញនោះ ព្រះអង្គព្រះរាជទានព្រះរាជបុត្រាបុត្រី លើកយកព្រះបរមត្ថ  
 បារមី ដ៏ជាមកុដនៃទាន ឱ្យទៅជូនដល់អ្នកកំសត់អត់ឃ្លាន លំបាក  
 ថ្មើរព្រៃ ដ៏ជាមហោមហាឧឡារិកពេកក្រៃ នៅតែវរវត្តរាជកញ្ញាមទ្រី  
 មហោសី ។ អើបើអញនឹងស្ងៀមនៅ យល់ជាបង់សេចក្តីពុំខាន ក្រែង  
 មានអ្នកជួរជាតិថយសក្តិ នឹងមកកាន់សំណាក់សុំព្រះអគ្គមហោសី ព្រះ  
 អង្គក៏នឹងលើកយកព្រះមទ្រីឱ្យទៅជាទាន ត្បិតទ្រង់ពុំដែលមានព្រះ  
 រាជហឫទ័យរួញរាឡើយ ។ ឱ៖ ឱអនិច្ចាអើយ សមនឹងសាបសូន្យព្រះ  
 វង្ស ដ៏ជាមង្គលក្សត្រី ឥតបីអ្នកនឹងប្រណិប័តន៍ឧបដ្ឋាក ក៏នឹងរំលៀង  
 ចេញចាកវត្តចរិយា ព្រះអង្គចម្រើនមេត្តាក៏នឹងសង្វេគព្រះទ័យអង្គឯង  
 វែងជាអាងខ្នាងនៅក្នុងព្រៃព្រឹក្សា អាត្មាអញនឹងស្ងៀមនៅពុំបាន ចាំ

ភៀសប្រាណ ចុះទៅកាន់សំណាក់ព្រះអង្គ សូមឱ្យទ្រង់ព្រះរាជទាន  
ព្រះមន្ត្រី ឱ្យបានគ្រាន់តែជាហេតុបន្តិចហើយ សន្សឹមអញថ្វាយ  
សម្តេចព្រះពុទ្ធរង្សវិញ ទើបក្សត្រទាំងពីរព្រះអង្គ នឹងបានគង់នៅ  
ក្សេមក្សាន្ត សម្រាន្តព្រះរាជហឫទ័យ នៅព្រះអាស្រមបទនោះឯង  
ហោង ។

តមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា ។ វិអាថិធមិឯណាពុំទាន់  
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់  
ហើយ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសូត្រសាន្តវបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

តតោ រត្យា វិវេសនេ                    សុរិយស្សក្កមនំ បតិ  
សក្កោ ព្រាហ្មណាវណ្ណេន            ចាតោ នេសំ អទិស្សថាតិ

ភិក្ខុវេ ម្នាលសង្ឃដ៏ទ្រង់សីល សមាធិ បញ្ញា តតោ  
រត្យា នាកាលអរុណោទ័យ រស្មីភ្លឺស្រឡះបំព្រាងស្រាងស្រេច សម្តេច  
ព្រះសហស្សនេត្រ ប្លែងភេទដោយមហិទ្ធិឫទ្ធិ និម្មិតឱ្យដូចជា  
ព្រាហ្មណ៍ស្តាយយាមកាន់ឈើច្រត់រំពាត់ឫស្សី សម្បុរលៀងទុំ បន្សំនូវ  
អស់គ្រឿងបរិក្ខារ ធ្វើអាការកិរិយាពុំឱ្យក្សត្រទាំងពីរព្រះអង្គសង្ស័យ

ព្រះទ័យឡើយ ដើរទន្ធបលលបចូលដល់ហើយ អង្គុយនាមុខព្រះ  
អាស្រម លើកហត្ថាប្រណម្យនមស្ការ ក្រាបទូលសួរដោយបាទគាថា  
ដូច្នោះ ៖

កត្វិ នុ កោតោ កុសលំ	កត្វិ កោតោ អនាមយំ
កត្វិ ឧញ្ញេន យាមេថ	កត្វិ មូលដលា ពហូ ។
កត្វិ ខំសា ច មកសា ច	អប្បមេវ សិរីសទា
រនេ វាឡមិតាកិល្លោ	កត្វិ ហីសា ន វិជ្ជតីតិ ។

ភោ តាបស បពិត្រព្រះតាបសដ៏មានព្រះទ័យសប្បុរស  
អើយ កត្វិ នុ ខ្ញុំតាជីសុំសួរអំពីទុក្ខសោករោគា ដែលយាយី  
ព្រះកាយ ឬមួយពុំមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយរំជួលក្នុងព្រះអង្គ ឬមួយ  
ស្តេចគង់ច្រើនមេត្តាភាវនា អស់ពាឡម្រឹគា តើញ៉ាំងមានមករំលាយ  
រំលាងព្រះអាស្រម ឬមួយទ្រង់ចំរើនព្រហ្មវិហារសាមគ្គីញាណ អស់  
សត្វផងពុំហ៊ានមកពាធាទេ មូលដលា ពហូ មួយសោត ផលាហារ  
នៅនាហ៊ាននេះ តើញ៉ាំងមានបរិបូណ៌ពុំក្រ គ្រាន់រកឆាន់បាន ឬពុំសូវ  
មានទេព្រះអង្គ ទាំងមមាចមមង់ មូស សុច ស្រាំងស្រួយ ពស់ ក្តែប

ខ្លួន មោះ មកឆឺឈាមជាអាហារ ឬមួយបណ្តាលពុំឱ្យកើតមាន ស្តេច  
គង់នៅក្សេមក្សាន្តទេណាអម្ចាស់ ។ បពិត្រពុំគួរណាស់ តាមតែទ្រង់  
ព្រះករុណាអត់ទោស សន្តោសប្រោសប្រាណប្រណី ខ្ញុំតាជីចាស់ជរា  
នាកាលគ្រានេះឯងហោង ។

ឯវំ រុត្តេមិ មហាសត្តោ កាលឥន្ទ្រព្រាហ្មណ៍ ក្រាបបង្គំ  
ទូលយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះពុទ្ធរង្ស ទ្រង់សំណេះសំណាលរាក់ទាក់  
តបទៅតាជីព្រាហ្មណ៍ មានព្រះបន្ទូលសូត្រជាបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

កុសលញ្ជោរ នៅព្រហ្ម	អថា ព្រហ្ម អនាមយំ
អថា ឧញ្ញេន យាបេម	អថា មូលផលា ពហូ ។
អថា ខំសា ច មកសា	អប្បមេវ សិរីសថា
វនេ វាឡមិកាកិណ្ណ	ហីសា មយ្ហំ ន វិជ្ជតិ ។
សត្ត នោ មាសេ វសតំ	អរញ្ញេ ដីវិសោកិនំ
ឥទំមិ ទុតិយំ បស្សាម	ព្រាហ្មណំ ទេវវណ្ណិនំ
អនាយ វេលុវំ ទណ្ហា	ធាវេន្តំ អធិនកិបំ ។
ស្វាគតន្តេ មហាព្រហ្ម	អថា តេ អទុរាគតំ

អន្តោ បរិស ភទ្ធន្តោ	ចានេ បក្ខាលយស្ស តេ ។
តិណ្ណាកានិ បិយាលានិ	មធុកេ កាសមារិយោ
ផលានិ ខុទ្ទកប្បានិ	ភុញ្ញ ព្រហ្ម វរំ វរំ ។
ឥទំបិ ចានិយំ សីតំ	អាកតំ តិរិកព្ពរា
តតោ បិវ មហាព្រហ្ម	សចេ តំ អភិកដ្ឋសីតិ ។

ព្រាហ្មណ៍អើយ វីទុក្ខសោករោគាម្រឹតពាឡយង់យ្នុង ក៏  
 ពុំមានមកប៉ងបៀតបៀនពាធាយាយី នៅសព្វថ្ងៃប្រក្រតី សឹងសុខ  
 សប្បាយ ឯអស់ផលាផលផងទាំងឡាយ ដែលឆាន់ក៏ពាសពេញ  
 ដោយព្រៃ គ្រាន់ប្រាស្រ័យបេះបានបរិភោគ ពុំសូវក្រណាតាដី អើពី  
 ដូចយើងចេញចាកនគរបុរី មកបួសជាតាបស សត្ត នោ មាសេ  
 ក៏បាន ៧ ខែប្លាយហើយ អរញ្ញេ ដីវិសោតិទំ ព្រាហ្មណ៍  
 អើយ ពុំបានយល់មុខអ្នកឯណាមួយទៅមកដល់អាយ យល់តែសត្វ  
 ផងទាំងឡាយ បានជាគ្នាកំដរក្នុងព្រៃ គ្រាន់កក់ក្តៅព្រះរាជហឫទ័យ  
 ល្ងៃល្ងើយ ទើបតែថ្ងៃនេះ បានយល់មុខតាដីអាចារ្យ ប្រកបប្រការនូវ  
 ស្រីស្នំឧត្តម សមខាងសែយភេទ ឥទំបិ ទុតិយំ ពុំឃ្លាតលង្វែកយូរ

ជាគម្រប់ពីរដងបរិបូណ៌ តាំងអំពីម្សិលមិញនោះ ក្នុងចិត្តស្មោះសរ  
 ត្រេកអរឥតឧបមា អើព្រាហ្មណ៍អើយ សង្វាតយាត្រាមកដល់អាស្រម  
 កុំបីបារម្ភក្រែងចិត្តយើងឡើយណាព្រាហ្មណ៍តាមតែចិត្តនឹកចុះ បក្ខា-  
 លយស្ស អញ្ជើញដូតទឹកជំរះញើសក្អែលឱ្យក្សេមក្សាន្តត្រអាល ភុញ  
 ព្រហ្ម អស់ផលាហារ ដែលឆាន់សល់អំពីម្សិលមិញ ក៏មានគ្រប់ពណ៌  
 ទាំងឡាយ ខ្មុរ ស្វាយ ព្រីង ព្រួស ជន្លូស ផ្ទិលញៅ ត្រាវ ដំឡូង ដូង  
 ដងអង្កាល់ មង្គុត លុត សេដា ម៉កប្រេង ម៉កប្រាង លាំងសាត  
 សិរមាន់ សឹងដីមានរសពិសា ពុំជូចត់ល្វឹងឡើយ ទាំងទឹកឃ្មុំផ្អែម ។ ដី  
 ជាចំណីព្រៃ តាមតែរើសឆាន់ ក៏មាននៅនាឋាននេះឯងហោង ។

ឯវំ តេន សន្ធិ បដិសណ្ឋារំ កត្វា មហាសត្តោ អាហា ព្រះ  
 បរមពោធិសត្វសំណេះសំណាល សាកសួរឥន្ទព្រាហ្មណ៍ ជាការគូ  
 សមតាមទំនៀម ទើបមានព្រះបន្ទូលថា ៖

អថ តំ កេន វណ្ណេន	កេន វា បន ហេតុនា
អនុប្បត្តោសិ ព្រហ្មារញ្ញំ	តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោតិ ។



អើយើងសូមសួរណាព្រាហ្មណ៍ ឯព្រៃខេត្តខេមព្រះហេម-  
 ពាន្តនេះ កម្រអ្នកឯណានឹងដើរមកដល់ តាជីចាស់ជរាទុពិលគ្រាំងគ្រា  
 ខ្នងកោងកំពក ឧស្សាហ៍ដើរជជ្រុលជជ្រកមកដល់អាយ ខ្យល់ខ្វាយ  
 រកថ្នាំធ្វើជាគ្រូពេទ្យ ឬមួយវង្វេងផ្លូវមកដល់ឋាននេះ ឬមួយសំណេះ  
 ចង់មករកយើងនៅនាឋានអាយ ចូរតាព្រាហ្មណ៍ប្រាប់យើង នាកាល  
 ឥឡូវនេះឯងហោង ។

ឯឥន្ទព្រាហ្មណ៍ ទ្រង់បានស្តាប់ព្រះរាជឱង្ការ ស្មានស្មោះ  
 ពីរោះសោះសា ក្រាបបង្គំទូលថា «បពិត្រព្រះមហារាជសម្ភារ ដ៏ជា  
 ឥសូរ វីខ្ញុំតាជីនេះ ជាមនុស្សចាស់ជរាខំត្រាច់លីលាមកដល់សំណាក់  
 ព្រះអង្គនេះ ប្រាថ្នាតែមកសុំសម្តេចព្រះនាងមន្រីរាជកល្យាណី ដ៏ជា  
 ព្រះអគ្គមហេសីនៃព្រះអង្គ សូមទ្រង់ប្រោសព្រះរាជទានមកខ្ញុំតាជី  
 ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ហើយឥន្ទព្រាហ្មណ៍ក្រាបទូល សូត្រជាបាទព្រះ  
 តាថាដូច្នោះ ៖

យថា វារិរហោ បូរោ

សព្វកាលំ ន វីយតិ

ឯវន្តំ យាចិតាភត្តិ

ភរិយំ មេ ទេហិ យាចិតោតិ ។

បញ្ចូ មហានទិយោ បពិត្រអម្ចាស់អើយ ខ្ញុំតាជីនីក  
 ឧបមាព្រះរាជហឫទ័យ ប្រដូចនូវមហានទីទាំង ៥ គឺ គង្គា យមុនា  
 អចិរវតី មហី មហានទី តែងតែមានទឹកហូរជ្រួតជ្រាបសព្វជ្រោះជ្រលង  
 ដងស្ទឹង ហើយហូរធ្លាក់ទៅក្នុងសមុទ្រ ពុំដែលផុតដាច់ខានឡើយ ។  
 បពិត្រអម្ចាស់អើយ សព្វសត្វមច្ឆា អណ្តើក បបែល កុម្ពីល ត្រសៃ តែង  
 មកអាស្រ័យព្រះគង្គា អស់មនុស្សម្នាប្រជាជនផង ទៅមកចុះបាច  
 សាចង្កតទឹក ដងដាក់ក្រឡពិន្ទងតាមប្រាថ្នា ព្រះគង្គានោះ ពុំដែល  
 ស្រកស្រតរឹងហួតហែងឡើយ ។ បពិត្រអម្ចាស់អើយ គួរនាបីដូចព្រះ  
 រាជហឫទ័យព្រះអង្គ លះបង់មច្ឆរិយធម៌បាន តែងទ្រង់ប្រោសប្រាណ  
 អស់សព្វសត្វលំបាកគោកយ៉ាកផង បើចេញពាក្យសុំអ្វីក៏សឹងបានដូច  
 ចិត្ត ទាំងនេះខ្ញុំតាជីពោលពាក្យពិតពុំមុសា ។ មួយសោត ខ្ញុំតាជីក៏  
 ចាស់ជរាណាស់ហើយ ពុំដូចកាលពីមុនឡើយដែលខ្លួននៅកម្លោះ  
 ឥឡូវមានរោគាមកបៀតបៀនក្នុងអង្គ ទាំងត្រចៀកក៏ថ្លង់ភ្នែកងងឹត  
 ទាំងញាតិសាច់ទៀបជិតក៏ស្លាប់បាត់បង់អស់ហើយ ព្រះគុណអើយ  
 សព្វថ្ងៃនេះ នៅកំព្រាទីទ័ល ទោះបីផ្លូវកម្រឆ្ងាយប៉ុន្មានក្តីក៏មិនថា

ឧស្សាហ៍ជជ្រុលជជ្រកឱ្យបានមកដល់អម្ចាស់ ពុំគួរណាស់តាមតែទ្រង់  
 ព្រះមេត្តាប្រោសអត់ទោសត្រាប្រណីខ្ញុំតាជី សូមព្រះរាជទានសម្តេច  
 ព្រះរាជមទ្រីទៅធ្វើជាមេផ្ទះគ្រាន់បានជាគ្នាកំដរ ខ្ញុំតាជីចាស់ជរាសោះ  
 ស្ងាត់ សូមព្រះអង្គកាត់ឱ្យជាទានយឺតយកសព្វពិជ្ជតាញាណ យក  
 ព្រះមទ្រីបរិច្ចាគឱ្យជាទានខ្ញុំតាជី នាកាលគ្រាឥឡូវនេះឯងហោង ។

ឯវំ រុត្តេមិ មហាសត្តោ សម្តេចព្រះបរមពោធិសត្វ  
 បានស្តាប់ឥន្ទព្រាហ្មណ៍ ក្រាបទូលថ្លែងសេចក្តីលំបាកទាំងនោះ តាំង  
 ចិត្តស្មោះចំពោះមកសូមព្រះរាជទានព្រះអង្គជាយានាថ្ងៃនោះ ព្រះអង្គ  
 ក៏ស្មោះសរក្នុងព្រះរាជហឫទ័យ មិនមានសង្ស័យរូញរា ត្បិតអំពីថ្ងៃ  
 ម្សិលមិញ ទ្រង់ព្រះរាជទានបុត្រាបុត្រីទៅជូជកព្រាហ្មណ៍ ដល់មក  
 ថ្ងៃនេះ យើងនៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង នឹងលើកសម្តេចព្រះនាងមទ្រីឱ្យ  
 ទៅជាទានព្រះស្តេចដូចម្តេចបាន ព្រះអង្គនឹងមានព្រះរាជហឫទ័យ  
 ថុចថយរូញរាដូច្នោះ ឥតអង្គីមានឡើយ ហេតុតែព្រះអង្គស្រឡាញ់  
 សព្វពិជ្ជតាញាណ ឧបមាបីដូចអ្នកខ្សត់ទ្រព្យ មានបុគ្គលអ្នករាប់យក  
 មាសប្រាក់មកចាក់គរឱ្យដល់ដៃ ព្រះភក្ត្រញញឹមប្រិមប្រិយ មានព្រះ

បន្ទូលថ្លែងនូវព្រះគាថានេះថា ៖

ទទាមិ ន វិកម្យាមិ

យំ មំ យាចសិ ព្រាហ្មណ

សន្តំ នប្បដិត្តហាមិ

នានេ មេ មេតេ មនោតិ ។

ម្ចាស់ព្រះស្តែងព្រាហ្មណ៍អើយ យើងនឹងលើកសម្តេចព្រះ  
ភគវតី នាងមទ្រីឱ្យជាទានតាជីតាមសេចក្តីសុំ យើងមិនមានចិត្តរំភើប  
រុញរានឹងការបរិច្ចាគទាន ព្រោះចិត្តយើងត្រេកអរនឹងទាន ពុំដែលមាន  
លាក់បំបាំងរបស់អ្វីនឹងស្នូមយាចកឡើយ អើតាជី កុំថាឡើយតែនាង  
មទ្រីជាពហិរទាន បើមានស្នូមមកប៉ងប្រាថ្នាសាច់ ស្លុត ថ្លើម ដង្ហើម  
ប្រមាត់ ក៏នឹងកាត់ឱ្យជាទានតាមសុចរិតយកជីវិតឱ្យជាទាន ដូរយក  
សព្វជួតាញាណសាស្តាចារ្យ ប្រាថ្នាតែបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធ នាំអស់  
សព្វសត្វឆ្លងវដ្តសង្សារ ទៅកាន់ត្រើយព្រះអមតមហានិព្វាននាយ  
នោះហោង ។

លុះព្រះមហាសត្វ មានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយស្រេច  
ស្តេចយកព្រះកុណ្ឌីដងព្រះឧទកៈច្រូចលើដៃព្រាហ្មណ៍ភ្លាម ទ្រង់ព្រ  
រាជទានព្រះអគ្គជាយាទៅឥន្ទព្រាហ្មណ៍ ព្រះកាលនោះឯងហោង ។

ហេតុអស្ចារ្យផ្សេង ៗ ក៏កើតមានប្រាកដ ព្រមល្មមគ្នាក្នុងខណៈ  
នោះ ដូចកាលព្រះអង្គទ្រង់ព្រះរាជទានព្រះរាជបុត្រាបុត្រី ទៅជូនក  
ព្រាហ្មណ៍ព្រឹទ្ធាចារ្យ ។

តមត្តំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា ។ វិអាថិធម័ងណាពុំទាន់  
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់  
ហើយ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសូត្រសាន្តវបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

មទ្ធិំ ហត្ថេ កហេត្វាន ឧទកស្ស កមណ្ណាលុំ

ព្រាហ្មណស្ស អនា ទានំ សិរីនំ រដ្ឋរឿនោ ។

តទាសិ យំ ភីសនកំ តទាសិ លោមហំសនំ

មទ្ធិំ បរិច្ឆេទន្តស្ស មេទនី សមកម្មថ ។

នេវស្ស មទ្ធិំ ភក្កដិ ន សន្ធិយតិ ន រោទតិ

យេក្ខុតេវស្ស តុណ្ហិយា ឯស ជាទាតិ យំ រន្តិ ។

កាលនោះ សម្តេចព្រះមហាសត្វ ទ្រង់កាន់ព្រះករបរ  
រាជមទ្រី រួចទ្រង់ចាប់យកព្រះកណ្ឌី ច្រូចព្រះឧទកវារីហៀរហៀរ ជា  
សញ្ញាថា ទ្រង់ព្រះរាជទានសម្តេចព្រះមទ្រីទៅព្រាហ្មណ៍ជ្រះស្រឡះ

ហើយ ដោយទ្រង់មានព្រះរាជហឫទ័យ ប្រកបដោយត្រៃហេតុបរមត្ថ  
 ជាមហាម្តងនៃទាន ទើបមានព្រះរាជឱង្ការថា «អើតាជី មទ្រីនេះជា  
 សំឡាញ់ជាប្រធាន មានពិព្វាយាម តាមមកប្រណិប័តន៍ តាំងសាង  
 ព្រតនៅក្នុងព្រៃ ទុកស្មើព្រះនេត្រនៃយើងមិញ យើងមិនស្រឡាញ់ស្មើ  
 នឹងព្រះសព្វញ្ញតញ្ញាណបាន ១ សែនកម្លាំងទេ ឥដំ ទាដំ រឺទានទាំង  
 នេះ សូមជាបច្ច័យបានត្រាស់នូវព្រះបរមាភិសម្តោធិញ្ញាណ ជាឯកអគ្គ  
 បុគ្គល នាំសត្វឆ្លងចាកវដ្តសង្សារ ឱ្យបានដល់ត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ទៅ  
 អនាគតកាលនោះឯងហោង ។

វត្តម្សិ ចេតំ ពាក្យនេះ សមដូចបាលីគាថាដែលលោក  
 សម្តែងទុកក្នុងគម្ពីរចរិយាបិដកដូច្នោះ ៖

ជាលី កណ្ណាជិនំ ដីតំ	មទ្ធិ ទេវី បតិព្វតំ
ចជ្ជមាដោ ន ចិន្តេសី	ពោធិយាយេវ ការណា ។
ន មេ ទេស្សា ឧកោ បុត្តា	មទ្ធិ ទេវី ន អប្បិយា
សព្វញ្ញតំ មិយំ មយ្ហំ	តស្មា មិយេ អទាសហន្តិ ។

កាលតថាគត នៅជាព្រះវេស្សន្តរ បានបរិច្ចាគលះបង់ជាលី

ក្រសួរ និងសម្តេចព្រះរាជមទ្រីទេវី ដ៏មានវត្តប្រណិប័តន៍ដ៏ប្រពៃ  
 ឱ្យជាទានព្រាហ្មណ៍ តថាគតមិនមានចិត្តគិតសោកស្តាយសោះឡើយ  
 ព្រោះតថាគត ប្រាថ្នាតែឱ្យបានសម្រេចព្រះពោធិញ្ញាណប៉ុណ្ណោះ ។  
 មួយវិញទៀត ព្រះរាជបុត្រទាំងពីរ តថាគតមិនស្អប់ខ្ពើមទេ ទាំង  
 សម្តេចព្រះមទ្រីទេវីសោត ក៏មិនមែនតថាគតមិនស្រឡាញ់ដែរ ប៉ុន្តែ  
 តថាគតស្រឡាញ់សព្វញ្ញតញ្ញាណក្រៃលែង ហេតុហ្នឹងហើយបានជា  
 តថាគត បានឱ្យរបស់សម្លាញ់ទៅជាទាន ដូរយកព្រះសព្វញ្ញតញ្ញាណ  
 ក្នុងកាលនោះឯងហោង ។

នាកាលព្រះបរមពោធិសត្វ ទ្រង់ព្រះរាជទានអគ្គជាយា  
 ទៅឥន្ទព្រាហ្មណ៍ ក៏កើតមានអស្ចារ្យកក្រើកញាប់ញ័រ សព្វសកល  
 លោកធាតុតាំងអំពីអដដាកាស ក៏កើតកោលាហល រឺខ្យល់ទឹកបក់  
 បោកទៅមកសព្វទិសទី រឺទឹករងព្រះធរណី ក៏ក្តៅពុះពោរដោរជន់ជា  
 ចលាចល ដឹកម្រាស់ ២ សេន ៤ ម៉ឺនយោជន៍ក៏ពុំអាចទប់បាន ដូចនឹង  
 រលាយរលំលាន់គគ្រេងគគ្រាំពសុបា មត្តរាណោ វិយ បីដូចគជសារ  
 ចុះប្រេងឧទារជ្រូតជ្រាបជាបមាត់រត់រោទ៍ ស្រែកសំទារពុំក្រែងខ្លាច

ដូច្នោះ សារពើសត្វ គោព្រៃ ប្រើស ខ្លា ទ្រាយ ទន្សាយ សិង្ហសីហ៍  
 បណ្តាសព្វសត្វនៅដី សឹងភិតភ័យរលះរលាំង ស្ទុះផ្លោះចេញពីលំនៅ  
 រត់ទៅជជ្រុលជជ្រកសព្វព្រៃ រឹតជសីហ៍ក៏ស្រែកសំទារអីអឹង ភីសនកំ  
 ខ្លួនខ្លាទ្រហឹងជាពន្លឹក មុខគួរឱ្យភិតភ័យ សូរសព្វអាកាសចុះអ័ព្វងងឹត  
 ទាំងវេហាស៍ លោមហំសន់ កើតជារងាព្រីស្រៀវស្រាញស្ងប់ស្ងែង  
 អកាលវិដ្ឋុតា ពុំជារដូវភ្លៀង ក៏កើតមានផ្លេកបន្ទោរដាលដាស នា  
 អាកាសវិថីអសនីរស្មីពញ្ញមលលាមឆ្ងល់ឆ្ងាត់ ដូចរត្នមណីជុំប្រិមពី  
 មណ្ឌលចក្រវាឡ ក៏កើតជាខ្យល់ព្យុះបោកបក់ ពួសពួគគ្រឹកគគឹកទាំង  
 វេហាស៍ អស់ព្រៃព្រឹក្សាក៏បាក់ដួងដាងរលំ សាតរា ទាំងសមុទ្រសាគរ  
 ដ៏ធំធេង ក៏លាន់សំឡេងចឆចឆា គគ្រឹកគគ្រេងបោកបែកជាផ្កាត្រែង  
 ត្រាពាសពេញជាពពុះទាំងព្រះគង្គា អស់ហ្វូងតិមិមង្គលាមច្ឆាផង  
 ក៏ហែលធ្លៀលឆ្ងាត់រេរា ហ្វូងមករហែលជារង អស់ស្តេចនាគភុជង្គ  
 អនេកនានា នាងនាគីនិម្មិតជាមាលា បន្សាត់មកថ្វាយក្សេមក្សាន្ត  
 សប្បាយតាមជលដី សិរេរុបពូតរាជា ទាំងភ្នំសិរេរុរាជគិរី ពុំអាចនឹង  
 នៅ ក៏ទោរទន់ទៅមក ហាក់ដូចនឹងរលំដូចអភិវាទន៍ ក្រាបថ្វាយបង្គំ



ព្រះបរមពោធិសត្វ វេត្តន្ត្រីហោ វិយ បីដូចអ្នកកាន់ចុងដំបងទងផ្កាពោល  
 ភ្លើង ហើយលើកឡើងបញ្ឈរ សឹងដ៏ទន់ទោរទាំងឆកាមាវចរស្លុតិ  
 ទេវតណា ទាំងសោឡសស្លុតិ ក៏ក្សេមក្សាន្តបូជាបុប្ផា ខ្លះប្រាយ  
 រាយសុគន្ធមាលាបារិជាត នាកណ្តាលនភាកាស ក៏ប្រគំសំឡេង  
 ត្រៃសង្ខារេវី តូប្បតន្ត្រីល្វើយល្វេង ខ្លះច្រៀងសរសើរព្រះសម្មា  
 ថ្វាយសព្វសាធុការព្រះអង្គ ។ បពិត្រអម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គមាន  
 ព្រះជន្មដ៏លង់ ១ ពាន់ព្រះវស្សា ពុំមានអ្នកឯណាស្មើនឹងព្រះអង្គបាន  
 ត្បិតព្រះអង្គជាពង្សពុទ្ធច្បូរគួររូបជា ឯកកោលាហលំ រឹងព្យោមា  
 គឺព្យុះភ្លៀងខ្យល់កកើកសព្វសកលលោកធាតុ តាំងអំពីអជដាកាស  
 ទៅដល់សុទ្ធាវាសមហាព្រហ្ម ក្សេមក្សាន្តអភិរមស្មើឯកអង្គា នាកាល  
 ព្រះអង្គលើកយកព្រះអគ្គជាយាឱ្យជាឧត្តមបរមទានដល់ឥន្ទ្រព្រាហ្មណ៍  
 ព្រឹទ្ធាចារ្យក្នុងកាលនោះឯងហោង ។

ភិក្ខុវេ ម្ចាស់សង្ឃ ដ៏ទ្រង់សីលសំរេ: នាកាលសម្តេច  
 ព្រះវេស្សន្តរបរវេពុទ្ធច្បូរ ព្រះអង្គព្រះរាជទានព្រះមន្រី ឱ្យទៅតាជីចាស់  
 ជរា ទ្រង់ព្រះចិន្តាគិតបារម្ភ ត្បិតពុំសមសេចក្តី ក្រែងពុំត្រូវព្រះរាជ

ហឫទ័យនៃព្រះអគ្គជាយា នឹងរួញរាថុចថយសទ្ធា បណ្តាលឱ្យកើតជា  
 ទុក្ខសោកា តាមធម្មតាប្រពៃណីលោកិយ បើក្រមុំកម្លោះនោះ ទើប  
 សមនឹងគ្នា ឥឡូវនេះនាងបានទៅព្រាហ្មណ៍ចាស់ជរាព្រឹទ្ធាចារ្យ ជា  
 មនុស្សអន្តការ ហិនទ្រព្យអប្បយសសក្តិ យល់ជានាងនឹងធ្លាក់ថ្លោះ ពុំ  
 ពេញព្រះរាជហឫទ័យ ធម្មតាវិស័យចិត្តលោកិយផងទាំងឡាយ ពុំ  
 ដែលជៀសឆ្ងាយពីគ្នា ទើបសម្តេចព្រះបរមរាជា ស្តេចឆ្លៀងព្រះនេត្រ  
 មើលព្រះអគ្គមហេសី ឱ្យបានជ្រាបអាការកិរិយា ។ ឯព្រះនាងក៏បាន  
 ដឹងក្នុងព្រះប្រាជ្ញាអធិប្បវាយ ដឹងក្នុងព្រះរាជហឫទ័យព្រះស្វាមី ទើប  
 ព្រះនាងលើកអញ្ជូលីអភិវាទ ក្រាបបង្គំទូលថា

កោមារី យស្សាហំ ភរិយា សាមិកោ មម ឥស្សរោ  
 យស្សិច្ឆេ តស្ស មំ ទដ្ឋា វិក្កិណោយ្យ ហនេយ្យ វាតិ ។  
 បពិត្រអម្ចាស់អើយ កុំថាតែព្រះអង្គឱ្យទានខ្ញុំទៅព្រាហ្មណ៍  
 ចាស់ជរាក្រែងអាក់អន់ចិត្ត ព្រះគុណអើយ បើព្រាហ្មណ៍គាត់ប្រាថ្នា  
 សាច់ ឈាមថ្លើម ដង្ហើមប្រមាត់ ក៏សូមស្តេចយកព្រះខ័នកាត់ខ្ញុំមទ្រី  
 នេះចេញបំពេញព្រះបារមីទាន ឬមួយក្រែងព្រាហ្មណ៍មានបើប្រាថ្នា

នឹងចង់យកជាទ្រព្យ គឺមានប្រាក់ កែវកង សព្វពិធរក្នុងទាំងឡាយ  
ក៏សូមស្តេចនាំមន្ត្រីទៅចំណាយ យកជាទ្រព្យមកគរ បំពេញព្រះរាជ  
សទ្ធា ឱ្យទៅជាទានព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំមន្ត្រីពុំមានចិត្តរុញរានឹងសុំយកអាសា  
ស្នងព្រះតេជគុណ ដរាបលុះអស់ជីវិត ។ សូមជួយបំពេញព្រះបារមី  
ទាន សូមឱ្យព្រះអង្គបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធ នាំសត្វចូលព្រះនិព្វាន បាន  
ដូចសេចក្តីប្រាថ្នានាអានាគតកាលទៅហោង ។

កាលនោះសម្តេចព្រះឥន្ទ្រាធិរាជ ទ្រង់ជ្រាបសភាពព្រះ  
រាជអធ្យាស្រ័យដ៏ប្រសើរថ្លៃថ្លា នៃក្សត្រាក្សត្រីទាំងពីរព្រះអង្គនោះ  
ហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់សរសើរព្រះបរមពោធិសត្វយ៉ាងក្រៃលេង ។

តមត្តំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា ។ រីអាថិធម៌ឯណាពុំទាន់  
ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់  
ហើយ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសូត្រជាបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

តេសំ សន្តិប្បមញ្ញាយ                    ទេវិន្ទោ ឯតទព្រិ  
សព្វេ ជិតា តេ បច្ចុហា                    យេ ទិញ យេ ច មាណុសា ។  
ទិដ្ឋាទិតា តេ បបរី                        សន្តោ តេ តិទិវដ្តតោ

សមន្តា វិជ្ជតា អាត្ម                    តិរិដំ បដិស្សតា ។

តស្ស តេ អនុមោទន្តិ                    ឧកោ ធារទបព្វតា

   ឥន្ទោ ច ព្រហ្មា ច បជាបតី ច

   សោមោ យមោ វេស្សវណោ ច រាជា

សព្វេ ទេវានុមោទន្តិ                    ទុក្ខំ ហិ ករោតិ សោ ។

ទុទ្ធនំ ទទមាធានំ                    ទុក្ខំ កម្មកុព្វតំ

អសន្តោ នានុកុព្វន្តិ                    សតំ ធម្មោ ទុរទ្ធយោ ។

តស្មា សតញ្ច អសតញ្ច                    នាណ ហោតិ ឥតោ ភតិ

អសន្តោ និរយំ យន្តិ                    សន្តោ សត្តបរាយនា ។

យមេតំ កុមារេ អទទា                    ភិរិយំ អទទា វនេ វសំ

ព្រហ្មយានមនោក្កម្ម                    សក្កេ តេ តំ វិបច្ចត្វតិ ។

ភិក្ខុវេ ម្ចាស់សង្ឃដ៏ទ្រង់សីលសិក្ខា សម្តេចព្រះអមរេន្ទ្រា

ធិរាជ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីអំពីក្សត្រាក្សត្រីទាំងពីរព្រះអង្គ តាំងព្រះទ័យ

ព្រះរាជសទ្ធា ព្រះឥន្ទ្រាធិរាជក៏ត្រេកអរក្សេមក្សាន្ត ទើបក្រាបទូល

សរសើរថា «បពិត្រព្រះរាជសម្ភារ តេ បច្ចុប្បា វីអន្ទាក់នៃមារដែលមក  
 រាំងរាមិនឱ្យបានសម្រេចសម្បត្តិមនុស្សលោក សម្បត្តិសួគ៌ និងសម្បត្តិ  
 ព្រះនិព្វាន ក៏ព្រះអង្គមានជ័យជំនះ ឈ្នះទាំងអស់ឥតមានសេសសល់  
 ទាល់តែកើតចលាចល អស្ចារ្យទាំងផ្ទៃផែនដី មានព្រះកិត្តិស័ព្វល្បី  
 រហូតទៅដល់ត្រៃទិព្វសួគ៌នាយ ទាំងផ្នែកបន្ទោរ ក៏ជាលច្រវាត់ជុំវិញ  
 ព្រៃព្រះហោមពាន្ត ទាំងភ្នំនារទបពិត ក៏ហាក់ដូចជាមានចិត្តត្រេកអរ  
 អនុមោទនាបារមីនៃព្រះអង្គ ។ ព្រះឥន្ទ ព្រះព្រហ្ម ព្រះយមរាជ ព្រះប-  
 ជាបតី ព្រះចន្ទ្រ ព្រះបាទវេស្សវ័ណ ព្រមទាំងទេវតាទាំងឡាយ នាំគ្នា  
 ថ្វាយសព្វសាធុការអនុមោទនាទានបារមីនៃព្រះអង្គ ព្រោះទ្រង់ធ្វើអំពើ  
 ដែលបុគ្គលដទៃធ្វើតាមស្នាមព្រះបាទពុំទាន់ឡើយ ។ ព្រះអង្គអាចព្រះ  
 រាជទានរបស់ដែលគេឱ្យបានដោយកម្រ ទ្រង់ធ្វើអំពើដែលគេធ្វើបាន  
 ដោយកម្រ ទើបអសប្បុរសធ្វើតាមព្រះអង្គពុំបានឡើយ មានតែពួក  
 សប្បុរសទើបត្រាច់ទៅតាមលំអានស្នាមព្រះបាទបាន ។ ហេតុនេះ  
 បានជាដំណើររបស់ពួកសប្បុរស និងរបស់ពួកអសប្បុរស រមែងប្លែក  
 ផ្សេងគ្នា គឺពួកអសប្បុរសតែងនាំគ្នាទៅនរក ឯពួកសប្បុរសតែងនាំគ្នា

ទៅឋានសួគ៌ ។ បពិត្រព្រះវេស្សន្តរក្សត្រប្រសើរអើយ ការដែលស្តេច  
ត្រាច់មកគង់ក្នុងព្រៃព្រឹក្សាយ៉ាងនេះហើយ នៅតែទ្រង់ព្រះរាជសទ្ធា  
ទ្រង់បរិច្ចាគព្រះរាជបុត្រាបុត្រី និងព្រះអគ្គមហេសីជាទាន ពុំមានព្រះ  
រាជហឫទ័យរួញរា ទុកជាព្រហ្មយានដ៏ប្រសើរវិសេស សូមឱ្យបុត្ត  
ទារមហាទាននេះ ចូរសម្រេចផលដល់សួគ៌នាយទៅមុខហោង» ។

លុះព្រះឥន្ទ្រាធិរាជ អនុមោទនាសរសើរ នូវទានបារមីនៃ  
ព្រះមហាសត្វ ដោយប្រការដូច្នោះហើយ ទើបទ្រង់ព្រះតំរិះថា «គួរតែ  
អាត្មាអញ ប្រគល់សម្តេចព្រះនាងមទ្រី ទៅព្រះអង្គវិញក្នុងវេលា  
គ្រាឥឡូវនេះឯង» ។ ព្រះបាទកោសិយទេវរាជ ក៏មានព្រះរាជឱង្ការ  
សូត្រសាន្តវបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

ទទាមិ កោតោ ភរិយំ	មទ្ធិ សព្វដ្ឋសោភិដ៏
តូញោវ មទ្ធិយា ឆន្ទោ	មទ្ធិ ច បតិណា សហ ។
យថា បយោ ច សន្នោ ច	ឧកោ សមាណវណ្ណិណោ
ឯវំ តុវញ្ច មទ្ធិ ច	សមាណមនចេតសា ។
អវុទ្ធត្ថ អវញ្ញស្មី	ឧកោ សម្មថ អស្សមេ

ខត្តិយា កោត្តសម្បជ្ជា                    សុជាតា មាតុបេតិកោ  
យថា បុញ្ញានិ កាយិរាជ                ទទន្តា អបរាបរន្តិ ។

បពិត្រក្សត្រថ្លៃប្រសើរអើយ វិសម្តេចព្រះរាជមន្ត្រីនេះ ទុក  
ស្មើព្រះនេត្ររបស់ព្រះអង្គ ពុំនោះសោតដូចកលដីវិត ព្រះអង្គពុំគិត  
ឧស្សាហ៍លះបង់ឱ្យជាទាន កម្របុគ្គលឯណាមួយនឹងធ្វើបានដូចព្រះ  
អង្គ សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះមេត្តាអត់ទោសប្រោសខ្ញុំតាជី ត្បិតស្តេច  
លើកយកព្រះរាជមន្ត្រីឱ្យទៅជាទាន ព្រះគុណនោះធំធូងពន់ប្រមាណ  
ខ្ញុំតាជីទទួលព្រះរាជទានទុកលើសិរសា ត្បិតខ្ញុំតាជីក៏ចាស់ជរា រោគា  
ក៏បៀតបៀនក្នុងខ្លួនប្រាណ ហើយជិតចូននឹងមរណា រូបក៏អន្ធការឥត  
ខ្លឹមសារសូន្យសោះ នឹងទទួលព្រះរាជទាននោះ យល់ពុំគាប់ជាទ្រព្យ  
សទ្ធា ។ មួយសោត ព្រះអង្គជាអំបូរត្រកូលខត្តិយវង្ស រែងទ្រង់ព្រះរាជ  
សទ្ធាត្រកាលលើសលែងមនុស្សសត្វផងទាំងឡាយ បើនឹងអភិប្រាយ  
បីដូចសង្ខេបវិសុទ្ធ ពុំនោះសោត បីដូចទឹកដោះដំមានរស្មី យល់ព្រះ  
បារមីជាត្រកាល ខ្ញុំតាជីក៏ត្រេកអរសោមនស្ស នឹងព្រះរាជហឫទ័យ  
សូមថ្វាយព្រះរាជមន្ត្រីដល់ព្រះអង្គវិញ នឹងបានបំពេញមេត្តាព្រហ្ម-

វិហារពុំឱ្យមានអំពល់ ដើម្បីចម្រើនព្រះរាជកុសល ឱ្យបានចម្រើនកើន  
ទៅមុខទៀត នឹងបាននាំសត្វទៅទុកឯអម្រឹតបុរីស្រីមហានគរនិព្វាន  
ហោង ។

សម្តេចព្រះឥន្ទ្រាធិរាជក្រាបទូលស្រេចហើយ ពុំលង់ឡើយ  
ទើបសម្តែងព្រះអង្គ ឱ្យព្រះបរមពោធិសត្វជ្រាបច្បាស់ថា ព្រះអង្គគឺអង្គ  
អមរេន្ទ្រាធិរាជ ហើយទ្រង់មានទេវឱង្ការព្រះរាជទានព្រះពរដូច្នោះ ៖

សក្តោហមស្ម ទេវិទ្ធោ                    អាតតោស្ម តវន្តិកេ  
វរំ វរស្ស រាជិសិ                    វរេ អដ្ឋ ទទាមិ តេតិ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ទ្រង់នូវព្រះរាជសទ្ធាអើយ វិទ្ធីនអញខ្ញុំនេះ  
ពុំគឺព្រាហ្មណ៍ព្រឹទ្ធាចារ្យឡើយ អញខ្ញុំនេះ គឺជាកោសិយអមរេន្ទ្រា-  
ធិរាជ បិតនៅនាឋានត្រៃត្រិង្សា ចុះមកទំនុកបំរុងបំពេញទានបារមី  
ដើម្បីឱ្យព្រះអង្គបានសម្រេចព្រះសម្តោធិសម្ភារ ហើយនឹងថ្វាយព្រះ  
ពរ ៨ ប្រការដល់ព្រះអង្គ នាកាលគ្រាឥឡូវនេះឯង ។

កាលសម្តេចព្រះអមរេន្ទ្រាធិរាជកំពុងមានព្រះរាជឱង្ការនេះ  
ទ្រង់តំណែងប្លែងអត្តភាពជាទិព្វមួយរំពេច មានពន្លឺរស្មីព្រោងព្រាយ



ពណ្ណរាយធ្វើតនាយ ទ្រង់ធូរនឿងទៅបិតព្វជំនាកាស មានពន្លឺ  
រស្មីរុងរឿង ដូចកាលព្រះសុរិយាទើបរះឡើងពីទិសបូព៌ា ។

តតោ ពោធិសត្តោ កាលនោះ ព្រះបរមពោធិសត្វមហា  
បុរសរត្ន ស្តេចទ្រង់ជ្រាបអស់អាថ៌អម្បាលណោះហើយ កាលព្រះអង្គ  
នឹងទទួលយកព្រះពរអំពីព្រះឥន្ទ្រា ទ្រង់ក្រាបបង្គំទូលសូត្រនូវបាទ  
ព្រះគាថាទាំងឡាយដូច្នោះ ៖

វរញ្ជោ មេ អនោ សត្តិ	សព្វភូតានមិស្សរ
បិតា មំ អនុមោទេយ្យ	តតោ បត្តំ សកំ ឃរំ
អាសនេន និមន្តេយ្យ	បបមេតំ វរំ វរេ ។
បុរិសស្ស វធំ ន រោចេយ្យំ	អបិ កិព្វិសការកំ
វជ្ជំ វធម្មា មោចេយ្យំ	តតិយេតំ វរំ វរេ ។
យេ វុឡ្ហា យេ ច ទហារ	យេ ច មច្ឆិមចោរិសា
មមេវ ឧបដិវេយ្យំ	តតិយេតំ វរំ វរេ ។
បរទារំ ន កច្ឆេយ្យំ	សទារបសុតោ សិយំ

ដឹង រសំ ន កឆ្មេយ្យំ	ចតុត្ថេតំ វំ វេ ។
បុត្តោ មេ សក្កោ ជាយេថ	សោ ច ធិយាយុកោ សិយា
ធម្មេន ជិនេ បបរី	បញ្ចមេតំ វំ វេ ។
តតោ រត្យា វិសេនេ	សុរិយស្សក្កមនំ បតិ
ទិព្យា ភក្ខា ចាតុភវេយ្យំ	ឆដ្ឋមេតំ វំ វេ ។
ទទតោ មេ ន ទីយេថ	ទត្វា នានុតមេយ្យហំ
ទទំ ចិត្តំ បសាទេយ្យំ	សត្តមេតំ វំ វេ ។
តតោ វិមុច្ចមាណហំ	សក្កកាមី វិសេសក្ខ
អនិព្វត្តិ តតោ អស្សំ	អដ្ឋមេតំ វំ វេតិ ។

បពិត្រព្រះឥន្ទ្រាធិរាជ ដ៏ជាធំចំបងអស់សព្វសត្វទាំងឡាយ  
 ថាបើព្រះអង្គទ្រង់ព្រះរាជទានព្រះពរដល់យើងខ្ញុំមិញ ឯព្រះពរទី ១  
 សូមឱ្យព្រះវររាជបិតា សព្វព្រះរាជហឫទ័យត្រេកអរនឹងយើងខ្ញុំ កាល  
 ត្រឡប់ចេញពីព្រៃទៅដល់ព្រះរាជបុរីរបស់ខ្លួនហើយ សូមឱ្យព្រះវររាជ  
 បិតាអញ្ជើញយើងខ្ញុំ ឱ្យនៅគ្រប់គ្រងរាជ្យសម្បត្តិ បឋមេតំ វំ វេ យើង

ខ្ញុំសូមទទួលយកព្រះពរនេះជាបឋម ។

ប្រការមួយសោត កាលយើងខ្ញុំបានគ្រប់គ្រងរាជ្យសម្បត្តិ  
ហើយ សូមកុំឱ្យយើងខ្ញុំគាប់ចិត្តនឹងការសម្លាប់មនុស្សម្នា មហាជនផង  
ទាំងឡាយ ទោះបីមានទោសខុសដល់ស្លាប់ ក៏សូមឱ្យយើងខ្ញុំជួយ  
ដោះទុក្ខសត្វឱ្យផុតពីការសម្លាប់ទាល់តែបាន ធុតិយេតំ វរំ វេ យើងខ្ញុំ  
សូមទទួលយកព្រះពរនេះជាគំរប់ ២ ។

ប្រការមួយសោត រឺអស់មនុស្សម្នា ប្រជាជនផង ទោះចាស់  
ក្តី ក្រមុំកម្លោះក្តី ក្មេងក្តី ដែលមានសេចក្តីក្រីក្រកំសត់តោកយ៉ាក  
សូមឱ្យបានចូលមកពំនាក់អាស្រ័យយើងខ្ញុំ ទទួលព្រះរាជទានចិញ្ចឹម  
ជីវិត ជាសប្បាយតាមប្រក្រតី តតិយេតំ វរំ វេ យើងខ្ញុំសូមទទួលយក  
ព្រះពរនេះជាគំរប់ ៣ ។

ប្រការមួយសោត រឺមាតុគ្រាមនាំបង្កក្តីប្រមាថ ឱ្យបាត់បង់  
សទ្ធា ដោយក្តីតម្រេកក្នុងកាមេសុមិច្ឆាចារជាត្តិអកុសល សូមកុំឱ្យជិត  
ដល់កើតក្នុងខន្ធសន្តាន សូមឱ្យយើងខ្ញុំបានស្នេហ៍ស្នាលនឹងព្រះរាជ  
មន្រ្តី កុំបីលុះអំណាចស្ត្រីដទៃឡើយ ចតុត្ថេតំ វរំ វេ យើងខ្ញុំសូមទទួល

យកព្រះពរនេះជាគំរប់ ៤ ។

បពិត្រសម្តេចព្រះអមរេន្ទ្រាធិរាជប្រសើរអើយ យើងខ្ញុំសូម  
ឱ្យព្រះរាជឱវសទាំងទ្វេហារ គឺចៅជាលីនិងមេក្រសួន មានជន្មាយុ  
យឺនយូរ ហើយសូមឱ្យបានគ្រប់គ្រងផែនដីជេតុត្តរបុរីរដ្ឋ ដោយនូវ  
គន្លងធម៌ នៃខត្តិយប្រពៃណី បញ្ចមេតំ វរំ រេ យើងខ្ញុំសូមទទួលយក  
ព្រះពរនេះជាគំរប់ ៥ ។

ប្រការមួយសោត កាលដែលយើងខ្ញុំយាត្រាទៅដល់រាជបុរី  
ហើយ លុះអស់ឯងធីតក្នុងវេលារាត្រីដល់ពេលអរុណះឡើងថ្មី ក៏សូម  
ឱ្យអាហារទិព្វកើតមានប្រាកដ ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់តាមកំណត់រាល់ ៗ  
ថ្ងៃ ឆដ្ឋមេតំ វរំ រេ យើងខ្ញុំសូមទទួលយកព្រះពរនេះជាគំរប់ ៦ ។

ប្រការមួយសោត យើងខ្ញុំសូមឱ្យមានចិត្តកាត់តម្លាសទ្វា  
ក្នុងការបរិច្ចាគទាន ទុកជាឱ្យទានអម្បាលម៉ាន កុំបីឱ្យចេះអស់សោះ  
ឡើយ កាលកំពុងឱ្យ ក៏សូមឱ្យមានចិត្តជ្រះថ្លាផ្លូវផង លុះលះបង់  
ឱ្យហើយ ក៏កុំឱ្យមានចិត្តក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយឡើយ សត្តមេតំ វរំ  
រេ យើងខ្ញុំសូមទទួលយកព្រះពរនេះជាគំរប់ ៧ ។

ប្រការមួយសោត កាលយើងខ្ញុំនឹងរំលាងខន្ធ តាមកំណត់  
 ទិវង្គតសោយព្រះវិលាល័យ សូមឱ្យបានទៅកើតនាឋានតុសិតស្ងួតិ  
 នាយ ដ៏ជាឋានវិសេស លុះច្បុតអំពីឋាននោះ ក៏សូមឱ្យបានសម្រេច  
 ព្រះបរមភិសេកសម្តោធិញ្ញាណ មិនមានវិលកើតវិលស្លាប់ក្នុងសង្សារ  
 ភពតទៅទៀតឡើយ អដ្ឋមេតំ វរំ វេ យើងខ្ញុំសូមទទួលយកព្រះពរ  
 នេះជាគំរប់ ៨ រួមជាព្រះពរ ៨ ប្រការ ។ ទើបសម្តេចអមវេន្រ្ទាធិរាជ  
 អាចប្រសិទ្ធិឱ្យបានដូចព្រះរាជហឫទ័យប្រាថ្នា នាអនាគតកាលនោះ  
 ឯងហោង ។

តមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្តា អាហា ។ រីអាថិធមិឯណាពុំទាន់  
 ប្រាកដ បទព្រះបាលីឯណាពុំទាន់ចែងច្បាស់ លុះព្រះបានត្រាស់  
 ហើយ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសូត្រសាជាបាទព្រះគាថាដូច្នោះ ៖

តស្ស តំ វចនំ សុទត្វា	ទេវិទ្ធោ ឯតទព្រិ
អចិរំ វត តេ តាតោ	បិតា តំ ទដ្ឋមេស្សតិ ។
ឥទំ វត្វាន មយវា	ទេវរាជា សុជម្បតិ
វេស្សន្តវេ វំ ទត្វា	សត្តកាយំ អបក្កមីតិ ។

ភិក្ខុវេ ម្ចាស់សង្ឃដ៏ខ្លាចភ័យក្នុងវដ្តសង្សារ សន្តោ រឺ  
សម្តេចព្រះឥន្ទ្រាធិរាជ សុត្វា ព្រះអង្គបានស្តាប់ព្រះរាជឱង្ការព្រះបរម  
ពោធិសត្វ សូមព្រះពររបរជាឧត្តម ព្រះឥន្ទ្រាក៏ទ្រង់អភិរមសោមនស្សា  
ទើបទ្រង់ទូលថា «បពិត្រព្រះអង្គដ៏ទ្រង់ព្រះរាជសម្ភារ ព្រះអង្គគង់ឱ្យ  
ជាសុខ កុំជាទុក្ខព្រួយព្រះរាជហឫទ័យ ពុំយូរឡើយនៃ សម្តេចព្រះវរ  
រាជបិតាក៏នឹងរលីកដល់ព្រះអង្គ នឹងលើកចតុរង្គសេនាចេញមកឯភ្នំ  
គិរីវង្កត អាណនាឱ្យលាព្រតចេញពីឥសី ចូលទៅបុរីតាមដូចព្រះ  
ប្រាថ្នា អប្បមត្តា ចូរព្រះអង្គឧស្សាហ៍កុំប្រមាទ សង្វាតបំពេញព្រះកម្ម  
ដ្ឋាន ឱ្យបានប្រសើរទៅឯមុខ នឹងបានចម្លងសព្វសត្វ ទៅទុកដល់  
អម្រឹតបុរីស្រីមហានគរនិព្វាន ។ សម្តេចព្រះឥន្ទ្រា ដ៏មានតេជះតបៈ  
ប្រដ្ឋី ឧត្វា លុះបានទ្រង់ប្រទានព្រះពរទាំង ៨ ប្រការ ថ្វាយព្រះបរម  
ក្សត្រា ព្រះមហាវេស្សន្តរបររាជឥសី ជាបរិបូណ៌ស្រេចហើយ អបក្ខ  
មិ ក៏ស្តេចឡើងទៅកាន់វិមានពេជយ័ន្តជាឋានរបស់ព្រះអង្គ នាកាល  
នោះឯងហោង ។

សក្តិបព៌ ជិដ្ឋិតំ បពិត្រអើយ អាត្មាភាពសម្តែងម្តែង  
ព្រះធម៌វិសេសទេសនាកណ្ណសក្តិបព៌ ដ៏ប្រដាប់នូវព្រះគាថាទាំងឡាយ  
៤៣ គាថា ឯវំ ក៏ចប់បរិបូណ៌ ដោយសមគួរនៅវេលានេះឯងហោង។

(ចប់កណ្ណសក្តិបព៌ ទី ១០ តែប៉ុណ្ណោះ)

វាយខំព្យាទ័រសាឡើងវិញ

ដោយ

ភិក្ខុ កិច្ចភិរតោ ឡាយ និង

និង

ត្រួតពិនិត្យកែសម្រួលអក្ខរាវិរុទ្ធ

ដោយ

**លោកគ្រូ ធម្មនាថ ផលប្រសិទ្ធិ**

ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ ជូនជាធម្មទាន តាមវិបសាយ

សព្វទានំ ធម្មទានំ ជីនាតិ ធម្មទានឈ្នះអស់ទានទាំងពួង

សៀវភៅ វិទ្យា  
**ប្រទេសស្បៀងស្រូវ**



កណ្តុរី ១០

ឡាយចេញពី "មន្ទីរការងារស្រូវ"  
រាជធានីភ្នំពេញ  
ឆ.ស ២០០២ ឆ.ស ២០០២  
ចំលាក់ ២០០២ មាតិកា ២០០២  
សៀវភៅស្រូវ  
សៀវភៅស្រូវ

ដប់បី ១០